

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

CZ 1.07/1.1.32/02.0006

KA01 - Prohlubující semináře nad rámec výuky

Literární vlastní tvorba a dramatická výchova

Prohlubující semináře (celkem 19 seminářů) – Dramatický klub Gymnázia Kladno

Termíny konání: 6. 3. 2014 – 27. 6. 2014

Učitel: Milada Pochmanová

Typ výstupu: pracovní list

Metodický pokyn – přepis a realizace dramatického textu

Pro práci s dramatickým textem jsme vypracovali metodický pokyn, který vychází z vlastních zkušeností z práce tohoto typu. Naše aktivity byly realizovány na seminářích během školního roku 2013/14, pracovali jsme s víceméně stabilní skupinou studentů z různých tříd. Naše práce se skládala ze dvou základních okruhů, které byly realizovány na jednotlivých seminářích:

1. práce s dramatickým textem, čtené zkoušky, přepis a rozbor původního i nově vytvořeného textu, zásady psaní kvalitního dialogu...
2. prezentace textu - jevištní techniky a jejich úskalí, pohyb na jevišti, mluvený projev, hudební a vizuální stránka představení, kostýmy a líčení...

Pracujeme především ve skupinách, ale také formou individuálních konzultací. Jednotlivé semináře vycházejí z konkrétní fáze práce a potřeb skupiny obsahují níže uvedené metody a postupy:

1. výběr vhodného textu - studium různých materiálů v rámci přípravy seminářů, výběr vhodného typu textu – respektujeme schopnosti studentů, jejich věkovou kategorii, případně dosavadní zkušenosti
2. práce s textem - skupinové čtení, seznámení s textem, jeho interpretace a rozbor, charakteristika prostředí a jednotlivých postav, témata a možnosti aktualizace, pracujeme s jednotlivými částmi dramatického textu – dějství, výstupy
3. práce s textem – otázka inspirace, úpravy textu – pokusy o vlastní tvorbu, analýza jednotlivých pokusů
4. postavy a jejich charakteristika – řeč postav, pohyb, kostýmy, masky jako prostředek vyjádření určitého typu charakteru, původní a nové postavy – jejich srovnání a specifikace
5. zásady jevištní hlasové techniky – práce s intonací hlasu, tempem řeči, výslovnost, neverbální projev
6. pohyb na jevišti
7. vznik nového textu na základě původní předlohy, rozdělení rolí, autorské čtení, čtené zkoušky a zvládnutí dramatického textu, rozdělení rolí, „konkurs“
8. realizace nového dramatického textu – hudební a výtvarná stránka představení

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

Díky naprosto různorodým aktivitám si studenti mohou vyzkoušet a ověřit v praxi různé metody tvorby dramatického textu, uvědomí si důležitost rozboru uměleckého textu a specifika tohoto typu práce s textem, seznamují se s konkrétním obsahem teoretických pojmů, které znají z hodin literární teorie, a proto považujeme veškeré výše uvedené aktivity za velice přínosné.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

CZ 1.07/1.1.32/02.0006

KA01 - Prohlubující semináře nad rámec výuky

Literární vlastní tvorba a dramatická výchova

Prohlubující semináře (celkem 19 seminářů) – Dramatický klub Gymnázia Kladno

Termíny konání: 6. 3. 2014 – 27. 6. 2014

Učitel: Milada Pochmanová

Typ výstupu: pracovní list

REVIZOR

(vlastní úprava textu podle N.V. Gogola)

OSOBY A OBSAZENÍ:

Chlestakov

Hejtman

Jeho žena

Dcera

Osip – sestřenice

Pokojská

Bobč, Dobč

Pošt mistr

Pošt mistrová

Špitální rada

Soudce

Školní inspektor

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

POZNÁMKA:

Text je vypracován podle Gogolovy literární dramatické předlohy a přizpůsoben podmínkám dané skupiny studentů – seminář dramatické výchovy, literární seminář, dramatický klub. Vzhledem k tomu, že podmínky školní dramatické výchovy jsou poněkud specifické, bylo třeba upravit nejen rozsah textu, ale také postavy i příběh samotný. Původní text byl tedy spíše inspirací. Postavy i jejich příběhy byly značně pozměněny.

Milada Pochmanová

Str. 1

JEDNÁNÍ PRVNÍ

Pokoj v hejtmanově domě.

Výstup první

HEJTMAN Anton Antonovič sedí u stolu, nalévá si z lahve, je poněkud nervózní, dívá se na hodinky, lidé, kteří postupně přicházejí, se pouze pantomimicky vítají a k hejtmanovi se chovají uctivě, vše jde do hudby, pak hudba ztichne a hejtman cinká do skleničky, aby byl klid... ŠPITÁLNÍ RADA Sergej Filipovič, ŠKOLNÍ INSPEKTOR Luka Lukič, SOUDCE Vladimír Vladimírovič

HEJTMAN Tak já bych, pánové, začal, tedy..... jestli je to možné. Neruším vás, doufám...(ironicky) (důležitě) Pozval jsem vás, pánové, abych vám sdělil dosti, respektive velice nepříjemnou a zásadní zprávu. Totiž.... Z jistých zdrojů mám ověřené zprávy.....

ŠPITÁLNÍ RADA Tak jen do toho, Antone Antonoviči. Nebojte se vlka nic. Vždyť my přece něco vydržíme, že, pane kolego. Tadyhle Luka Lukič, ten by mohl vyprávět.

ŠKOLNÍ INSPEKTOR Moje řeč, pánové, moje řeč. To jsou samé reformy, antireformy, koncepce, antikoncepce. Já vám povím, když zvládneme ty naše školy, tak už zvládneme všechno. Já bych vám mohl vyprávět...

HEJTMAN (rozhořčeně) Když dovolíte, pánové, rád bych pokračoval...

ŠPITÁLNÍ RADA Ale samozřejmě, Antone Antonoviči, jak říkám, jen do toho...

HEJTMAN (ironicky, poněkud dotčeně) Děkuji, Ivane Petroviči. Ostatně, domnívám se, že právě VÁM mnoho radosti rozhodně neudělám...Jak již jsem uvedl, (opatrně, potichu) z jistých zdrojů mám ověřené zprávy..... Jede k nám ...revizor....

SOUDCE Jaký revizor?

ŠPITÁLNÍ RADA Jaký revizor?

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

HEJTMAN Revizor přímo z Petrohradu... Inkognito. A ještě k tomu s tajnou instrukcí.

SOUDCE No to snad ne!!!!

ŠPITÁLNÍ RADA No tohle nám ještě chybělo!

ŠKOLNÍ INSPEKTOR In.... In... Inkognito??? Co to znamená??

HEJTMAN No tedy že se zeptáte právě VY, vzdělanec, školní inspektor, to jsem tedy opravdu nečekal. To jsem nečekal. Prosím vás, Ivane Petroviči, vy jakožto znalec klasických jazyků, až bude chvilku čas, vysvětlete tady panu kolegovi podstatu problému. Já už na to opravdu, ale opravdu nemám ani čas, ani nervy. Od toho já tady skutečně nejsem!!!

ŠPITÁLNÍ RADA Samozřejmě, Antone Antonoviči, to je maličkost, spolehněte se.

HEJTMAN Děkuji vám... Ale vraťme se k MARITĚ....

ŠPITÁLNÍ RADA (ho šeptem opraví) K meritu, když dovolíte, Antone Antonoviči...

Str. 2

HEJTMAN Ale to já přece vím... Nebud'te takový detajlista, Ivane Petroviči, alespoň v takových zásadních situacích... Samozřejmě, vraťme se tedy k meritu věci. Já.... Já jsem to všechno totiž tak nějak tušil....

Tušil jsem, že se něco stane. Dneska se mi zdálo celou noc o takových dvoudivných krysách. Skutečně jsem v životě nic podobného neviděl: černé byly, enormní velikosti! Příběhly- zavětřily — a odběhly pryč!!!

ŠKOLNÍ INSPEKTOR Promiňte, ale jakou mají krysy s tím vším souvislost? Tomu tak nějak nerozumím

HEJTMAN Bože, jakou mají souvislost... No přece revizor z Petrohradu, to je ta krysa... (Všichni se zaleknou tak silného výrazu) Ale pánové, myslím to samozřejmě obrazně. Vždyť víte, že krysy ve snu viděti, neštěstí míti. No a tady to máme!!!

ŠKOLNÍ INSPEKTOR Ach tak je to! To je jiná. Teď je mi to nad slunce jasné!!! Ty lidové moudrosti, pánové, ty mají něco do sebe... Opět se léty ověřené pravdy potvrzují. Kdepak, na tradice, na ty já nedám dopustit, to tedy ne...

HEJTMAN Prosím vás nezdržujte zbytečnostmi, Luko Lukiči. Na takové hlouposti teď rozhodně není čas. Tady vám teď přečtu dopis od mého přítele Andreje Ivanoviče Čmucharova — vy, Vladimíre Vladimíroviči, (k soudci), ho nejspíš

znáte. Ten člověk je přece nám oběma dost zavázán.... Poslechněte si, co tu píše: „Nejmilejší příteli, kmotře a dobrodinče, dovol, abych tě pozdravil, tedy tebe, tvou rozkošnou ženu a dcerku a ... ale tady jsem to někde četl... (brumlá si polohlasem a očima rychle přebíhá řádky) Aha, tady: „Spěchám

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

kromě jiného vyrozumět tě, že přijel vládní úředník s úkolem zkontrolovat celou gubernii, zejména pak náš okres (*významně se podívá na ostatní kolem a pozvedne prst*). Dověděl jsem se to od vysoce důvěryhodných osob... A jelikož vím, že máš jako každý jiný své vroubky, neb jsi člověk šikovný a nerad necháš něco ležet, když už ti to přijde pod ruku. . .“ (*zarazí se, ostatní reagovali znalecky*) Tady tak docela nechápu, co tím myslíš, ale to už není důležité....

Takže, pánové, taková je situace!!! Vládní úředník... Tady... u nás ... Inkognito!!!!

SOUDCE Ano. Situace je to taková divná, zkrátka divná. Poněkud, abych tak řekl, překerní, velice překerní!! Ostatně, jako by to ani nebylo samo sebou.

ŠKOLNÍ INSPEKTOR A pročpak, to mi tedy řekněte, Antone Antonoviči, řekněte mi to vy jako hejtman. Proč k nám posílají revizora?

HEJTMAN Už to bude nejspíš osud. (*Vzdychne.*) Zatím jsme byli tak nějak v klidu, že... Zatím lezli inkognito do jiných měst; jenže teď bohužel došlo i na nás.

SOUDCE Víte, Antone Antonoviči, já myslím, že v tom budou, abych tak řekl, především politické příčiny. Podívejte se, máme před volbami, a to se vždycky, vždycky, pánové, dějí velice, velice zvláštní věci. Každý chce na každého něco najít, něco vyšťourat. Nikdy nevíte, kde se co objeví. Všechno se může hodit...

ŠKOLNÍ INSPEKTOR Ba ne, já vám řeknu, vy to neto, vy to nevíte, ale... Oni nahoře slyší i trávurůst — to nevadí, že jsou daleko, oni všechno vědí. Vždycky se jim všechno donese, vždycky mají tak nějak všechno pod palcem.

HEJTMAN Prosím vás, pod palcem, nechte těch zbytečných řečí. My teď musíme jednat. Jednat, pánové. Jednat jako jeden muž. Jde nám o existenci, pánové, rozumíte. O existenci!!! A všem, aby bylo jasno, všem - bez rozdílu!!!
Str. 3

Podívejte se, já už jsem ve svých záležitostech jistá opatření udělal. A vám radím totéž. Zvlášť vám, Sergeji Filipoviči! Nepochybně si ten cizí úředník bude chtít důkladně prohlédnout především sociální ústav a nemocnici, a to vy jako špitální rada máte v kompetenci. Tady já si myji ruce, rozumíte? Myji si ruce... Takže koukejte, aby tam bylo všechno v pořádku.

ŠPITÁLNÍ RADA Ale Antone Antonoviči, to není možné. To... to nepůjde jen tak samo od sebe, dát to všechno do pořádku. Vy nevíte...

HEJTMAN Ale Sergeji Filipoviči. Já samozřejmě velice dobře vím, jak to u vás vypadá. Samo od sebe, samo od sebe.... Od vás, Ivane Petroviči, čekám, že zjednáte nápravu. Ostatně, abyste mi rozuměl, nejedná se o žádné zásadní změny, to by bylo moc práce a těch peněz... To si nedovedu a ani nechci představovat. Na to prostě nemáme – ani čas, ani peníze... Ty jsme tak nějak odklonili, kam bylo třeba, a že bylo třeba... Ale snad bychom mohli tak nějak naoko, aby to dobře vypadalo...

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

ŠPITÁLNÍ RADA To snad ano. Když to myslíte takhle, Antone Antonoviči... Sáhne na rezervní fondy a můžeme pacientům zajistit alespoň základní úklid, čisté povlečení a prádlo. To bychom snad mohli udělat výjimku. To je ještě to nejmenší. A také župany jim můžeme dát čisté...

HEJTMAN No, tak nějak jsem to myslel. A ještě něco. Není hezké, když vám pacienti kouří tak silný tabák, že se člověk pokaždé rozkašle, jen tam vejde. Jo, a bylo by taky lepší, kdyby jich na pokojích neleželo tolik — to se pak hned mluví o špatné péči nebo o neschopných doktorech. No, takže my už máme jasno. Vy už můžete odejít. Máte hodně práce.

ŠPITÁLNÍ RADA Děkuji vám za doporučení, Antone Antonoviči. Všechno bude v nejlepším pořádku, můžete se spolehnout. (odchází)

HEJTMAN No, pánové, a vám bych rovněž radil, abyste svým záležitostem věnovali tak nějak dočasně větší pozornost. Až revizor odjede, nemůže tady být přece věčně, dáme zase všechno do pořádku. Takže teď neztrácejme čas. Následujte prosím Ivana Petroviče.

(všichni se zvedají k odchodu)

(k inspektorovi)

Luko Lukiči, vy prosím ještě zůstaňte... Já nechtěl před ostatními, ale... To vaše školství, to je veliký, opravdu veliký problém. Doneslo se mi, je to takové žinantní... Víte, že občas udělají nějakou chybičku, to bych ještě přešel. Ostatně, nikdo není neomylný, že, to všichni dobře víme. Chybovat je lidské a pedagog je také jenom člověk a chybami se člověk učí, že... Ale máme tady jiný problém. Vy jste si patrně nevšiml, ale oni ti pedagogové se nám na děti tak nějak pořád mračí.

ŠKOLNÍ INSPEKTOR Antone Antonoviči?

HEJTMAN No, podívejte se, to už ale opravdu přesahuje všechny meze. Mračí se! Na dítě se neusmějí, nevtipkují. Kdo se na to má dívat? Kde pak je vstřícná a pozitivní atmosféra, ptám se vás. Ano, vás, Luko Lukiči. No ano, právě vás!!! Když se tak na vás dívám, bude to těžké, ale udělejte s tím něco. Vy i oni. Přistupujte k životu pozitivně, že. Vždyť to přece nic není. A nic to nestojí. Dívejme se na naše děti tak nějak s úsměvem, s nadšením. Co myslíte???

ŠKOLNÍ INSPEKTOR (krčí rameny, mračí se) No já tedy nevím...

HEJTMAN (přesvědčivě) No, hlavně že já vím... Já VÍM, že to půjde. Každý musíme začít pěkně u sebe. Pár dní to přece vydržíme, že... Jenom pár dní a pak, až odjede, bude zase

Str. 4

klid... Tak nestůjte a běžte, Luko Lukiči. A vykročte pěkně pravou. (LL odchází) říkám pravou, LL, pravou

No, tak to bychom měli. Vždyť říkám, ono to půjde. A když to nepůjde, tak tomu trochu pomůžeme. Nebude to poprvé, a dá bůh, že ani naposled. (nalévá si a pije)

Výstup druhý

HEJTMAN, POŠTMISTR, POŠTMISTROVÁ

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

POŠTMISTR (vstupuje bez klepání)

Antone Antonoviči, co to má znamenat? Celé město o tom mluví! Povězte mi, co se to děje, co to k nám jede za hodnostáře? Co s tím budeme dělat?

HEJTMAN Tak za prvé- co je to za způsoby, Antone Pavloviči?! A za druhé – jak to se mnou mluvíte? A za třetí - Tady se přece vždycky ptám já!!!

POŠTMISTROVÁ No dobrá, promiňte, Antone Antonoviči, ale nějak tomu všemu nerozumíme... Nějak se v tom ne a ne tak nějak zorientovat. Co si o tom jako má, teda máme, jako můj starej a já, co si o tom máme myslet? A tak povídám, starej, jdeme za panem hejtmanem, to jako za vámi, Antone Antonoviči, abyste jako rozuměl. Pan hejtman, to jako vy, rozumíte, ten nám vždycky všechno řekne. A ... vždycky má uznání, to se musí nechat.

HEJTMAN No, to bych řekl... A co vy si o tom všem myslíte?

POŠTMISTR Co já si myslím? Já si myslím...

POŠTMISTROVÁ (k manželovi polohlasem) Ty mlč. Ty vždycky něco řekneš a pak je problém. Víte, Antone Antonoviči, von starej, ten si nic nemyslí, vůbec nic, Antone Antonoviči, vůbec nic. Vod toho von tady totiž není, že jo. To zase ne. My si nic nemyslíme, my se jenom ptáme.

HEJTMAN Klid, poštmistrová, hlavně zachovat klid. Všechno se dozvíte. Před vámi já nemám, co bych tajil. Na vás oba bylo vždycky spolehnutí a toho já si vážím. A taky vím, že vám dvěma můžu věřit... **ŽIDLE** Věřit jako nikomu tady ve městě, rozumíte... Nikomu, jenom vám. Zrovna jsem se za vámi chtěl vypravit. Za vámi na poštu, abyste rozuměli. Chtěl jsem s vámi, Antone Pavloviči, něco prodiskutovat. (AP nechápe) Poradit se.

POŠTMISTR A to zase jo, Antone Antonoviči. To já poradím rád, vždyť mě znáte.

HEJTMAN Znáám, Antone Pavloviči, to víte, že znám. A taky si vás vážím. Vás i vaší ženy. Pošta, to je totiž jediný úřad ve městě, který dělá to, co dělat má. A to zase já dobře vím.

POŠTMISTROVÁ AntoneAntonoviči, vy jste moc uznalej člověk... Kdepak, takových, jako jste vy, takových je dneska málo. Komu čest, tomu čest.

HEJTMAN Nechte zbytečných řečí a poslouvejte, co vám řeknu. Donesly se ke mně divný věci. Víte, že ve městě se říká všelicos. (přikyvují, pak se zaleknou hejtmanova pohledu a začnou jako na povel vrtět hlavou)

P+P Neříkejte! A co?

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

HEJTMAN No, lidi prý vykládají, jak jsem jim přišel draho. (díívají se nechápavě a pořád vrtí hlavou stejně) Prej že jsem je snad moh něco stát, jako že jsem si někdy bral z městský pokladny, rozumíte, z městských peněz!!! A teď že se to tak nějak prosáklo a že sem kvůli tomu jede nějaká kontrola. (ukazuje nahoru) Jako že kontrola shora (opět začnou vrtět hlavou). Rozumíte? (kývají).

No vida, já věděl, že se nějak domluvíme (kývnou). Vy oba přece dobře víte (kývnou), že já, i kdyby snad někdy něco málo (zarazí se s kýváním), tak doopravdy jen symbolicky a vždycky pro dobro věci, samé potřebné investice... Tak mě napadlo (*bere si poštmistra pod paží a odvádí ho stranou, žena je jedno ucho*), tak mě napadlo, jestli na mě někdo neposlal udání. Víte, jako co za tím vším je. Přece proč by k nám vůbec měl jezdit nějaké takové vysoké hodnostář, jako revizor, že jo?

POŠTMISTR Jo revizor..... No to je těžká věc, Antone Antonoviči, moc těžká. To my vám nepovíme. Ani žena (ukazuje na ni), a dokonce ani já.

HEJTMAN Ale to já snad po vás ani nechci. Já jenom, Antone Pavloviči, poslechněte, nemohl byste vy, tak nějak v našem společném zájmu, každý dopis, co vám přijde na poštovní úřad, předodesláním nebo před doručením, tak trochu ohlídat?

POŠTMISTR A to já zase jo, Antone Antonoviči. To já hlídám skoro všechny. Aby se ty dopisy neztratily, aby byly poslaný na správnou adresu. No, někdy se to tak úplně nepovede, ale co naděláte. Takovej je život, nic není dokonalý, žejo...

HEJTMAN Já vím, že máte všechno v pořádku. Se ztrátami se samozřejmě počítá, ale... já myslel, co takhle tu podezřelou poštu... rozumíte, tu podezřelou... tak trochu, malinko... rozpečetit, víte, a přečíst si, jestli tam není třeba udání nebo zkrátka nějaké důležité zpravodajství? Když tam nebude, jedině dobře, tak ho potom můžete zase zapečetit; anebo nakonec můžete dopisdodat jen tak, nezapečetěný. A když tam bude, tak aspoň budeme vědět, že. Informace, to je dneska zvlášť důležitá věc, zvlášť důležitá (zamyslí se)

POŠTMISTROVÁ (přiskočí) Ale Antone Antonoviči, nám přece nemusíte nic vysvětlovat. Tohle my - tak nějak z opatrnosti - děláme přece už dávno.

POŠTMISTR No, to je pravda, už dávno. Jenom ani ne tak z opatrnosti, jako spíš ze zvědavosti - koleno bych si dal vrtat kvůli novinkám ze světa. Řeknu vám, to je ohromně zajímavé čtení. To se někdy člověk dočte věci, to byste nevěřil, Antone Antonoviči. Zrovna tuhle psal kamarádovi a... to jsem si tedy počel, moc pěkný to bylo. Něco jako „Můj život, to je víno, ženy a zpěv a pak ještě... (sáhá do kapsy pro dopis) Ostatně, já vám něco z toho přečtu, nechcete? (*vyndá několik obálek z kapsy/tašky?*) Náhodou mám u sebe pár kousků...

HEJTMAN Počkejte, prosím vás, na to teď není čas, možná jindy. Ale poslouchajte, o nějakém úředníkovi z Petrohradu jste se tamnedočetli?

POŠTMISTR To ne, to bych si pamatoval, o žádném petrohradském úředníkovi jsem tam rozhodně nic nenašel.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

POŠTMISTROVÁ Ani já ne, antone Antonoviči, ani já nic takového nečetla... Na to můžete vzít jed

HEJTMAN No, tomu říkám dobrá zpráva! Takže buďte tak hodný, Antone Pavloviči, tak nějak ze staré známosti... Když se vám náhodou dostane do ruky nějaká stížnost nebo

Str. 6

udání, nic senerozmýšlejte a zadržte to. No a když se tady s tím zastavíte, budu jedině rád. A abych nezapomněl, škodnej rozhodně nebudete, to nemusíte mít strach.

POŠTMISTR Ale samozřejmě, takovou maličkost, tu pro vás uděláme s největším potěšením, Antone Antonoviči, to přece není žádný problém... Vždyť já přece vím, že se na vás můžeme spoolehnout... Ono to nebude poprvé... A jak vás znám, určitě ani naposled...

Výstup třetí

PŘEDEŠLÍ a BOBČINSKÁ s DOBČINSKOU, nejdříve se dohadují za scénou, jejich hlasy jsou poněkud výraznější a vyruší místní osazenstvo, pak *vcházejí celé udýchané*

BOBČ, DOBČ Antone Antonoviči!

HEJTMAN Dámy!? Proboha, co je zase tohla? Prosím vás v klidu.... Posad'te se... A uklidněte se.

Nevidíte, že dámy jsou poněkud vyčerpané? Podejte nám něco k pití...

(kookne na lahev vodky) Tady vám pomůže něco ostřejšího...

(*nalévá sklínku, jedna za druhou mizí v žíznivých dámách*)

HEJTMAN No vidíte, už je lépe, že? (pokrčí rameny a kývnou) Tak, to jsem rád, že už je všechno v pořádku...

BOBČ (důležitě, rozhořčeně) V pořádku???

DOBČ V pořádku???? To se teprve uvidí, Antone Antonoviči. Já jsem přesvědčena, že o pořádku se v žádném případě hovořit nedá.

BOBČ To v žádném případě, v žádném případě. To tedy rozhodně ne!!!!

DOBČ To tedy rozhodně ne!!! Dějí se. A bych tak řekla, netušené věci, netušené věci, Antone Antonoviči...

BOBČI (*skočí jí do řeči*) Počkej, drahá. Já to vysvětlím, bude to rychlejší, vždyť víš...

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

DOBČ (skočí mu do řeči) Ale pardon, Nino Ivanovno, já to povím.

BOBČ Ale ne, pardon, přece já to pardon, pardon... vy ani nemáte to vyjadřování...

DOBČ A vy se, zlato, jako vždycky spletete a něco vynecháte.

BOBČINSKÁ Nevynechám, namouduši nevynechám. Tak už mě nepřerušujte, ať to můžu říct, nepřerušujte mě! Pánové, buďte tak laskaví a řekněte, ať mě Anna Andrejevna v jednom kuse nepřerušuje.

Str. 7

HEJTMAN Ale dámy! Mé dámy.... Uklidněte se a pěkně jedna po druhé...

DOBČ (důležitě) Sedněte si, pánové! Vemte si židle!

BOBČ No nestůjte přece, poslechněte a sedněte si!! (k poštmistrové) Vy taky!

(Všichni se usazují kolem obou důležitých dam)

BOBČ Tak tedy já bych to, když dovolíte, vzala všechno pěkně popořádku. Tak jak to má být... Stály jsme tady s Ninou Ivanovnou

DOBČ (skočí jí do řeči) Ano. Stály jsme tady s Annou Andrejevnou u boudy, co prodávají pirohy.

BOBČ Ale no tak, má milá. Neskákejte mi do řeči. Tak tedy u boudy, co prodávají pirohy. No, a jak tak koukám kolem a povídáme si, vidím, že hostinskému, přivezli zrovna čerstvé lososy...

DOBČ No a taky vidíme, že před hospodou, tam na zápraží, tak zrovna tam sedí nějaký mladý pán...

BOBČ (skočí jí do řeči) Mladý pán slušného zevnějšku, ve vycházkovém obleku.

DOBČ Slušného zevnějšku, ve vycházkovém obleku, takhle přechází po zápraží a v obličeji takový inteligentní výraz..

BOBČ A já, pánové, jako když něco tuším, zakývám prstem na hostinského.

DOBČ Na hostinského Vlása, tři neděle je to, co mu žena porodila, ...

BOBČ Ale, prosím vás, to teď nechte být. Takové zbytečné řeči...

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

A já povídám tomu hostinskému: „Kdopak je ten mladý pán?“ a von na to : „To je jeden mladý pán, úředník,“ — no, takhle to řek, „mladý pán, úředník, co přijel z Petrohradu a jmenuje se Ivan Alexandrovič Chlestakov. Jede do Saratovské gubernie...

DOBČ No právě... A taky povídal, že už druhý týden tu bydlí, z hospody nevyjde, všechno si dává na dluh a nic tak nějak nechce platit.“

HEJTMAN (do ticha) No a proč o tom hovořit??? Co mi to tu povídáte???? Copak tohle je něco zvláštního. Tady přece každou chvíli někdo někomu neplatí. Neplatí teď, zaplatí později. Nezaplatí později, zaplatí ještě později....

DOBČ A copak, že trčí tady, když ho cesta vede do Saratovské gubernie, Na tom taky není nic divného? No, co koukáte??? A já vám říkám, že

Str. 8

tenhleten, to je právě ten hodnostář. No, ten revizor, co o něm mluví celé město!

HEJTMAN Celé město? Já myslím... Co mi to tady říkáte? To přece nemůže být pravda...

DOBČ Může-nemůže... Je to pravda. Je to on! Ani neplatí, ani dál nejede.

BOBČ Je to on, je, namouduši.

A jak vypadá důležitě. Na to vezte jed, že to rozhodně, ale rozhodně někdo jiný být nemůže.

HEJTMAN Bůh nás netrestej! Už je to tady.

DOBČ Jo, bydlí přímo v hostinci, v čísle pět, hned proti schodům- povídal hostinský. My jsme se totiž hned zeptaly.

BOBČ Já jsem se zeptala, když dovolíš, drahá. Bydlí Zrovna v tom pokoji, jak se tam loni poprali...

HEJTMAN Ale... (mávně rukou) A už je tam dlouho?

DOBČ Čtrnáct dní. Na svatého Vasilije přijel.

HEJTMAN No, čtrnáct dní! Všechno slyší, všechno vidí.... A tady zrovna teď, tedy dočasně, mnoho toho nefunguje. Je před volbami, máme hodně jiné práce a není čas na nějaké uklízení a gruntování, máme přece jinou práci, to přece každý pochopí...

BOBČ Pochopí, nepochopí, tohle je naprosto jiná situace, tohle tady ještě nebylo.... Tak co teď, Antone Antonoviči? Co teď???

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

HEJTMAN Co teď, co teď...Musíme jednoduše jednat. A to bezodkladně. (*všichni předstírají přemýšlení, hejtman je překvapeně pozoruje a nestačí se divit*)
Říkám jednat, pánové... Dámy prominou...

POŠTMISTR Pojedeme okamžitě do hospody!

POŠTMISTROVÁ No to jsi celej ty, to je to jediný, co umíš.... Zase do hospody!

HEJTMAN Ale prosím vás, to je nesmysl. Proč bychom všichni chodili do hospody? To by mohlo být velice nápadné. A my musíme hlavně nenápadně, hlavně nenápadně, že...

HEJTMAN Já už samozřejmě mám

Str. 9

naprosto přesný plán... Situace je poměrně snadno řešitelná, že...Takže vy dvě, milé dámy, si teď pěkně půjdete po svých... (tlačí je ze dveří) Děkuji vám! (k poštmistrovým) A vy, no, vy ani netušíte, co já už všechno zachraňoval....

HEJTMAN Nene, žádné strachy, *oslovení*.....,já tam zajedu sám, jako procházkou, že jako obhlédnout, jestli se u nás špatně nezachází s cestujícími. Že jako podporujeme cizinecký ruch, že ano, že máme jasné priority, že.....

SOUDECE Já vždycky věděl, Antone Antonoviči, že vy jste muž na pravém místě. Vy se nemusíte ničeho bát. Vy vždycky víte, jak zachránit situaci... takový nějaký mladíček z Petrohradu, to není nic proti.... Ale co vám budu povídat. Vy sám nejlíp víte, co máte za sebou,AAAle čeho vy byste se bál?

HEJTMAN A co vy, milý příteli? Nemáte opravdu žádné obavy? (vrtí hlavou)
Ani ty nejmenší???

SOUDECE Prosím vás, AA...Já jsem v tomhle směru naprosto, ale naprosto klidný. Prosím vás, kdo by co hledal u okresního soudu... A kdyby i nakoukl do nějakých spisů, tedy pokud by vůbec kdy nějaké našel, že ano, hned ho přejde humor. Vždyť já už tu sedím na soudcovském místě patnáct let, a pořád, jak se podívám do nějakého protokolu, nemám k tomu co říct — a tak jen takhle mávnu rukou, je to marný... Nikdo by nepoznal, co je pravda a co ne.

Str. 10

HEJTMAN Dobrá, chápu Jděte si tedy po svých, jak jsem řekl, dejte všechno do pořádku. Já zatím zajedu do hospody, zjistím co a jak a pak uvidíme... Každá situace má

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

své řešení.... (pije) A když ho nemá, tak ho najdeme... Pohovoříme, popijeme, a to by bylo, abychom se nedohodli... Tak žádný strachy, Antone Antonoviči, (napije se) nic se nejí tak horký, jak se na první pohled může zdát... A taky, jak všichni dobře víme, a pod to já bych se podepsal klidně i čitelně, teda kdybych to uměl... takže jak všichni dobře víme... Ráno je moudřejší večera (pije a usíná na stole)

ŠERO, HUDBA, NA SCÉNĚ JE RUŠNO, uklidí opilého hejtmana, VŠICHNI CHODÍ, NOSÍ KBELÍKY SEM A TAM, ZAMETAJÍ, POHLAVKUJÍ DĚTI, KLEPAJÍ HADRY A PEŘINY, ČISTÍ, CO SE ČISTIT DÁ... UMÍSTÍ POTŘEBNÉ KULISY – HOSPODSKÝ POKOJ, POSTEL? Scéna na hovor Chlestakova a sluhy Osipa (Marfuška)

JEDNÁNÍ DRUHÉ

Pokojík v hostinci. Postel, stůl, kufr, prázdná láhev, vysoké boty, kartáč na šaty atd., v posteli leží mladík poněkud ošuntělý a společensky unavený, občas se převalí z boku na záda a zase na bok, chrápane vždy ve vhodnou chvíli. Teta chodí kolem něho opatrně, aby ho nezbudila, občas ho přikryje, aby nenastydl...

Výstup první

Marfuška, Chlestakov

MARFUŠKA(zametá, občas se podívá na ležícího Chlestakova, vrtí hlavou, mluví k němu a k divákům)Bůh mě netrestej!! Bůh mě netrestej!!! Mám já tohle zapotřebí. Kdybych já neslíbila Avdoťje Petrovně, dej jí pánbů věčný nebe, kdybych já jí neslíbila na smrtelný posteli, že toho jejího vejrostkatak trochu vohlídám, tak už tady dávno nejsem. Jenomže, co von by si beze mě počal. Neuvaří, neuklidí, ale užívat života, to by uměl. Jó, na to von je mistr. A nejlíp za cizí peníze a nebo na dluh. To by mu šlo... (zavadí o něco, ale poleká se, že dělá hluk a opilce vzbudí)

Kdepak, takhle teda domůnedojedem! Šest neděl už je to, co jsme z Pitěru pryč! A tenhle??!! Všechny peníze, co po Avdoťje Petrovně, to jako po jeho matce, zbyly, všechny jednoduše utratil. Už nemá ani vindru.... No jo, jenomže on byl vždycky takovej. A teď ??, V každym městě, co jsme byli, se musel nechat vidět. Jednou platí za celou hospodu, ani neví proč, a pak zase chce nejlepší pokoj... Že prej žijeme jenom jednou. A ještě ke všemu ty karty... A pak ještě tohle (s pochybnostmi se dívá na pokerový kuffík) To je taky moc veliká krása. Takovejch peněz to stojí... No jo, no. Vono, kdyby aspoň vyhrával, kdyby z toho něco bylo, ale to ne... To je pořád: Počkejte, Marfuško, chce to čas, to chce zkušenost hráče. A že prej cejtí v kostech, že už to konečně musí přijít. No to já teda nevím, jako že se Marfuška jmenuju, já opravdu nevím...

CHLESTAKOV začíná se převalovat, otvírá oči a vzdychá, pomalu se zkouší posadit na posteli, ale nejde to... Marfuško!!! Marfuško, pomoz mi! To se nedá vydržet, opravdu nedá!!!

Hlava mě bolí jako střep, mám v ní tisíce kováříčků a dělají buch, buch, buch, buch.... Bože, to je bolest!!!

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

MARFUŠKA No, to je najednou řeči... Čemu se divíš? Podívej se na sebe! To máš z toho života, jakej vedeš. Já ti pořád říkám, že to nedopadne dobře... Nic neděláš, protože nic neumíš. Pořád se jenom válíš.
Str. 11

CHLESTAKOV Ale Marfuško!! Člověk je mladej jenom jednou, ale tomu ty nemůžeš rozumět. Ty jsi byla vždycky tak trochu jiná, že jo....

MARFUŠKA Rozumím – nerozumím, vidím, co vidím. Podívej se na sebe, jek vypadáš... (*dává mu zrcátko, Ch. se brání*) No, jen se podívej... To by měla maminka radost. Ta se musí chudák v hrobě vobracet, jestli tohle vidí...

CHLESTAKOV Ale ... Nech si prosím tě zase ty tvý zbytečný řeči, stejně nikam nevedou. Peníze jsou jak známo oběživo. No, a tak jednoduše musej obíhat. K čemu by to bylo, mít je někde na hromadě?

MARFUŠKA Bože... Už je to tady zase... Ty tvý věčný moudra!!!

CHLESTAKOV No tak, dej pokoj a nemrač se... (*udobřuje s i ji*) Já se proberu, a bude dobře. Ty zatím skoč dolů k hostinskýmu, ať mi pošle tu dobrou polívku, ta mě postaví na nohy, dám se trochu do pořádku a...

MARFUŠKA Jo polívku! A do pořádku! Tak teď mě poslouchej. Pro žádnou polívku ti nepůjdu, protože by to bylo zbytečný. On ti totiž hostinskéj žádnou polívku nepošle...

CHLESTAKOV Jak to jako myslíš, Marfuško? Vždyť jsem s ním do rána seděl u karet a vůbec nic mi o polívce neřikal. Copak on dneska nevaří? Stalo se mu něco?

MARFUŠKA No jo, milej zlatej, něco se stalo. To takhle ráno vezmu telefon, abych se dozvěděla, že už nám nic k jídlu nedá.

CHLESTAKOV Jak jako... Nedá....

MARFUŠKA No nedá!!! To přej si každej takovej přijede, povídá, uhnízdí se mi tu, zadluží se, anivyhodit ho potom nemůžu. Se mnou ale, to jako s ním, abys rozuměl, ať si přej nehraje, to jako ty, rovnou ho, to jako tebe, zažaluje...

CHLESTAKOV (*skočí jí do řeči*) Zažaluje? Že přej zažaluje.... No to si opravdu pomůže, to si pomůže. Tak zažalovanéj nebudu ani první, ani poslední... Takovejch už tu bylo... Když to tak vezmeš kolem a kolem, ono dneska čím bohatší, tím zažalovanější... Ono bejt taková zažalovaná celebrita, to

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

není tak docela špatný... To se pak o člověku víc mluví, lidi si ho tak nějak víc všimnou a najednou jste populární, ani nevíte jak ... To je pak samý: Jo, ten se vyzná, ten v tom umí chodit. Jednou pomůžeš ty mně, podruhé já tobě. No jo, tak to v životě chodí. Komu čest, tomu čest...

MARFUŠKA *(skočí mu do řeči a jde k němu, bere ho pod krkem za košili)* Tak podívej se, milejzlatej, to už by stačilo. Už toho mám dost. Já teď zkusím sehnat někde něco k jídlu a ty se koukej dát konečně dohromady... Takhle už to dál nejde. A vrať se na zem, bude to tak lepší. Na kamarády radši zapomeň, bude to tak lepší, protože ty tvý ti stejně nepomůžou, když jsou na tom stejně jako ty. Tak myslí, jestli máš čím. Třeba tě napadne, co budeme dělat, abysme se z toho všeho nějak dostali, když se tak vyznáš... (odchází)

Str. 12

CHLESTAKOV To já, to já se jako vyznám, že jo. To je jasný. Jenomže taky potřebuju příležitost, milá sestřenko. Opravdovou příležitost. No a na tu tak nějak pořád ještě čekám. Jo, jasně, něco to stojí, peníze po matce jsem utratil, ale to všechno byly výhodný investice, který se časem samozřejmě vrátěj. Jenom to prostě bude chvíli trvat. Ale kdo si počká, ten se dočká. Člověk se na čas uskrovní a pak to přijde... *(pohladí si břicho)* Teda, já mám hlad. Už aby byla zpátky. Třeba to s tím hostinským nebude tak zlý... Taková silná česneková polívčička, propečeněj– ale ne zas moc- plátek pěknýho hovězího s brambůrkama, něčím dobrým to zapít, to bych si teda nechal říct...

Výstup druhý

Chlestakov, pokojská

zaklepání

CHLESTAKOV No vida, už je tady... Tak pojď dál a neklepej, stejně vím, že jsi to ty... *(do pokoje vchází poněkud rozpačitě mladá dívka, zarazí se, on také a prohlédne si ji od hlavy k patě a snaží se udělat dojem a hledá ta správná slova)*

Promiňte, slečno, já myslel, že jste Marfuška, to jako moje sestřenka... Ale to vy patrně nejste... (uklízí nepořádek). No, pojďte dál a posaďte se (dělá místo na posteli a pak raději na židli) Co pro vás mohu udělat? (snaží se být vlídný a usmívat se)

POKOJSKÁ No, víte, já Vaši sestru jsem potkala dole ... patrně... Mě totiž posílá pan hostinský... Mám vyřídit, že ... že už vám nic nedá. A že už chtěl dneska jít k hejtmanovi, aby si na vás stěžoval...

CHLESTAKOV No, ale na co by si stěžoval? Jo, já mu samozřejmě něco dlužím, něco za jídlo, za bydlení, něco jsem prohrál v kartách a tak... Já mu to samozřejmě chci zaplatit, ale teď zrovna nějak... *(uvědomí si, že vypadl z role, že jí všechno říct nemůže)* No, já mu to samozřejmě zaplatím.... Sestra...

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

Až se vrátí z banky, dáme to do pořádku... Tak to mu prosím vyřídíte, když budete tak laskava. Můžete to pro mě udělat???

POKOJSKÁ Samozřejmě, to já ráda vyřídím. Spolehněte se...

CHLESTAKOV A ještě mu prosím vás vyřídíte, ať už mi konečně pošle něco k jídlu, protože tohle se už nedá vydržet. Podívejte se na mě, slečno, copak to takhle jde? Je skoro poledne a já ještě neměl ani snídani. Něcopřece jíst musím...

POKOJSKÁ No, to já vás samozřejmě chápu, a kdyby záleželo jenom na mně... ale... víte, von pán povídal: „Najíst mu nedám, dokavaď nezaplátí, co dluží.“ Ale na druhou stranu, když už šla sestra do banky, tak jsou peníze vlastně tak trochu na cestě, že jo... Já myslím, že to pan majitel pochopí a něco vám pošle...

CHLESTAKOV (*dívá se na hodinky*) No vidíte, jak jsme se spolu domluvili. Tak běžte, všechno vyřídíte a přineste mi ten oběd, nebo snídani nebo co to vlastně bude.

POKOJSKÁ Spolehněte se, všechno vyřídím... Na shledanou.

Str. 13

CHLESTAKOV Na shledanou, slečno... (*odešla*) A hlavně hodně brzy, nevypadá tak docela špatně... Jsme si mohli pěkně popovídat, prohodit pár vlídných slov, že jo... jenže to nejde. Mně to teď vůbec nemyslí... Já mám takovej hlad, že už to dál nejde... už se potřebuju konečně trochu najíst. (*padá na postel, leží chvílku potichu, ale nikdo nejde, posadí se, koukne na hodinky...*) No, zatím ani jedna, ani druhá... takže nic moc, žádná změna...

(*bere do ruky zrcátko, na kterém ležel*) Dojem jste možná udělal, to si tedy musíme přiznat, Ivane Alexandroviči, ale toho se moc nenajíme, že... Banka nám evidentně nevyšla... No to se ostatně dalo čekat, že, ale jako nápad dobrý... (*uchechtne se, prochází se po pokoji, začne si prohlížet své oblečení, které se všude povaluje*) No, jsou to pěkný kousky... Taky to něco stálo. Mohl bych zkusit něco prodat, ale to bych opravdu nerad... (*obléká se do saka a prohlíží se v zrcadle*) Ne, to není dobrý nápad. To zase budu radši o hladu, ale domů přijedu v tom nejlepším, co mám a pěkně popetrohradsku. No jo, holt šaty dělaj člověka. Jen ať všichni koukaj, kdo to přijel. Kdo je to Ivan Alexandrovič Chlestakov. (*okouzlen sám sebou zapomene na chvíli i na to, že má hlad, pohoda je ale přerušena klepáním*) Dále!!! (*dívá se na pokojskou s obdivem a s radostí*) Slečno, vy mi nesete...

POKOJSKÁ (*soucitně*) Bohužel, pane, omlouvám se... Nenesu... S jídlem to tak nějak nedopadlo, pán čeká na ty peníze... Ale mám vyřídít, že přijel hejtman, je dole a shání se po vás. Jestli prý ... Že by raději za vámi nahoru.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

CHLESTAKOV (*polekán, rozčilen*) Takže ten neřád hospodský už si stačil jít stěžovat! (pokus o uklidnění) Promiňte, slečno, já vím, že vy za to nemůžete, ale... Tak vyříd'te, že Že se jen trochu upravím a za pět minut je očekáván...

POKOJSKÁ Spolehněte se, pane, hned to vyřídím. (*odchází*)

CHLESTAKOV Bože, co teď ??? Marfuška je někde na cestě, třeba už se ani nevrátí... Bych se jí ani nedivil... Peníze v nedohlednu a dole hejtman.

Ivane Alexandroviči, tak tohle sis nepředstavoval ani v těch nejhorších snech. Tohle tedy ne. Nakonec tohle (*dotýká se svých šatů*) nebudeš ani potřebovat, budeš mít jinej mundúr, žádný velkolepý návrat po petrohradsku se patrně bohužel nekoná...

Ozve se zaklepání, Chlestakov ztuhne

Str. 14

Výstup třetí

CHLESTAKOV, HEJTMAN a DOBČ+BOBČ, *Hejtman vejde a zastaví se. Oba po několik okamžiků vylekaně poulí oči jeden na druhého.*

HEJTMAN (*trochu se vzpamatuje, snaží se o sebejisté vystupování, ale moc se to nedaří*) Pokud jsem správně informován, tak vy byste měl být pan Ivan Alexandrovič Chlestakov?

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

CHLESTAKOV (*uklání se, hovoří velice nejistě*) Zajisté. Ivan Alexandrovič Chlestakov. Když dovolíte, s kým mám tu čest. Něco jsem již zaslechl, ale přece jen...

HEJTMAN (*také velice nejistě*) Pardon. Jsem zdejší hejtman, když dovolíte. **Ivane Alexandroviči...** Je mou milou povinností... Tak nějak pečovat o spokojenost zdejších obyvatel, jestli mi rozumíte. Velice nerad vidím ... takové různé nepořádky (*dívá se kolem jen náhodou, ale vypadá to cíleně*), které nám... abych tak řekl.... Tak nějak... komplikují život... Chápete...

CHLESTAKOV (*zpočátku se trochu zakoktává, ale ke konci své repliky už mluví nahlas*) Samozřejmě, vážený pane hejtmane... Samozřejmě že vás chápu... Ostatně, není nad to, když se lidé správně pochopí, že, když... tak nějak... jeden druhého vyslechne, najdou společnou řeč.... Když se dokážeme tak nějak všichni domluvit, že...

HEJTMAN Ani nevíte, Ivane Alexandroviči, mohu vám tak říkat?

CHLESTAKOV Ale jistě...

HEJTMAN Tak tedy... Ani nevíte, Ivane Alexandroviči, jak je to někdy těžké. Ale k věci. Mohl byste mi prosím říci... tak nějak co... jak.... Proč....

CHLESTAKOV No, a co mám dělat? . . . Já za to nemůžu... že... Víte, pane hejtmane... Tohle se mi v životě nestalo... opravdu nestalo... Já vážně... jsem velice rozhořčen... Zaplatím...

HEJTMAN Nic mi neříkejte, Ivane Alexandroviči, nic mi neříkejte... Musím se vám omluvit za.. za poněkud vyšší ceny. Vy si zaplatíte, a ono je to pak všechno jinak, že, všechno je jinak.

CHLESTAKOV Ano, ale...

HEJTMAN Ale ano, já vím, nejsou to jen ceny... je to kvalita, pak také ta.... Ještě ta kvantita, že, o té bychom se také měli zmínit... Kdepak, stále se máme co učit, milý Ivane Alexandroviči. Všude a stále platí učit se, učit se, učit se... A jak říká známá lidová moudrost, že... Právě těmi chybami se člověk učí, Ivane Alexandroviči, chybami...

CHLESTAKOV Ano, jistě... všichni to známe. Chybovatí je lidské, a kdo nic nedělá, ten nic nezkaží, že... Chybička se vloudí sem, chybička se vloudí tam...

HEJTMAN No ano, máte naprostou pravdu, Ivane Alexandroviči. Naprostou pravdu. Jenže ono všeho moc škodí, že... všeho moc škodí... Čaj je takový nějaký divný. . Po rybině je cítit, ne po čaji. A ani maso poslední dobou za moc nestojí... Ale já za to skutečně nemohu...

Str. 15

CHLESTAKOV Ale, pane hejtmane, ono snad zase nebude tak zle...

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

HEJTMAN Ivane Alexandroviči, vy jste tak velkorysý. Ani nevíte, jak si toho vážím... A proto pokud by vám tu snadněco nevyhovovalo, tak... Dovolte mi, abych vám nabídl přestěhování do...

CHLESTAKOV Jak tomu mám rozumět, přestěhování... (vylekaně, opatrně) To jako, abyste mě měl pod dohledem, vážený pane??? Tak to promiňte!!! Jakým právem mne k tomu chcete přinutit, ptám se? No copak si to dovolujete? No já tadyhle přece. . . Já sloužím v Petrohradě. (*Dělá hrdinu.*) Já, já, já... Abyste věděl, já.... Já samozřejmě sám zaplatím, hotově zaplatím, ale teď nemám. Proto tu taky trčím a čekám...

HEJTMAN (*stranou*) Panebože, on si nic nevezme!! A navíc zřejmě už všechno ví, všechno mu na mě řekli a teď čeká, až přijedou posily, aby mě odvedly... Myslí si, že ho chci mít pod kontrolou, abych věděl, co bude dělat, kam půjde, s kým bude mluvit... (*k němu*)Ale, Ivane Alexandroviči, můžu vám tak říkat... Víte, mně jde o vaše dobro. Tenhle hostinec je... abych tak řekl... tak nějak před rekonstrukcí... A já bych byl opravdu moc... moc rád, kdybyste přijal mé pohostinství... ne že bych vás chtěl nějak ovlivňovat, to si proboha nemyslete... jen... chtěl bych vám vytvořit pro vaši... práci ... ty nejlepší podmínky...

CHLESTAKOV (*naparuje se*) A přijďte si třeba s celým tím vaším povedeným úřadem — já nikam nejdu. A abyste věděl, já to poženu... Třeba až k ministroví! Abyste věděl, já samozřejmě zaplatím, hotově zaplatím, ale teď nemám. Proto tu taky trčím, že nemám ani šesták!

HEJTMAN (*klepe se*) Tak to je moje poslední příležitost... Teď, nebo nikdy. Musíme jednat rychle...

Ale Ivane Alexandroviči, to se přece může stát, že máte problém s bankou... jak jen to říci, ony ty banky... no také mají svá slabá místa... vy si tam uložíte peníze a najednou... Najednou jsou fuč... No, prostě fuč... A pak se zase najednou někde objeví a všechno je zase v nejlepším pořádku...

CHLESTAKOV (*opatrně*) Promiňte, ale nějak vám nerozumím...

HEJTMAN Ale vždyť je to tak jednoduché... Rád, dokonce velice rád vám poskytnu hotovost a až bude mít banka v účtech pořádek, vyrovnáme se... To přece není žádný problém... Máte-li skutečně nedostatek peněz nebo čehokoliv jiného, jsem vám ihned k službám. Je mou povinností pomáhat cestujícím.

CHLESTAKOV Promiňte, já... Ta situace je mi velice, ale velice nepříjemná. Ale pokud to můžeme, tedy pokud bude možné vámi navrhované řašení, budu vám opravdu velice, ale velice zavázán... Stačilo by mi myslím takových dvě stě rublů, možná i méně...

HEJTMAN (*rychle vytáhne bankovky*) Rovných dvě stě rublů, s počítáním se Ivane Alexandroviči aneobeťžujte...

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

Str.16

CHLESTAKOV *(přijímá a přepočítává peníze)* Tisíceré díky. Hned vám je potom z domova pošlu... Vidím, že jste hodný člověk. Ostatně, my dva se vždycky nějak dohodneme. Já to vždycky říkám, když se sejdou slušní lidé, vždycky se dokážou tak nějak lidsky dohodnout...

HEJTMAN Samozřejmě, to je přece nad slunce jasné, slušní lidé, třeba jako my dva, že, ti se vždycky snadno dohodnou. Opět s vámi, milý.....musím souhlasit. Opravdu, já prostě nemohu jinak, nemohu jinak... No.... A ještě mě napadlo.... Já bych si dovolil... Víte, když vidím, jak to tu vypadá, v jakém prostředí se tady nacházíte. Měl bych pro vás krásný pokoj u nás doma, světlý, tichý. . . Víte, přece.... Člověk vašeho postavení ... Bude mi ctí nabídnout vám pohostinství v mém domě...

CHLESTAKOV Naopak — naopak mně by bylo.AA. opravdu nevýslovným potěšením. Cítil bych se mnohem příjemněji v domácím prostředí. Víte, jsem tak nějak zvyklý na něco jiného, na jistou úroveň... a tohle, jak jistě sám uznáte...

HEJTMAN Ale samozřejmě!!! to byste udělal mé ženě takovou radost! Takovou radost!!! Věřte mi, Ivane Alexandroviči, říkám to od srdce a myslím to opravdu, ale opravdu upřímně!!!

CHLESTAKOV Tisíceré díky. Pokud mám být upřímný, a to já rozhodně jsem, to se spolehněte, AA... tak tedy pokud mám být upřímný, tak velice, ale opravdu velice rád přijímám vaši, abych tak řekl... ušlechtilou a velkorysou nabídku. Víte, tady to prostředí... no... není právě inspirující, jestli mi rozumíte... a vy mi rozumíte, AA. To já cítím, že vy mi rozumíte... jenom... (dívá se na hodinky) ještě bych si něco zařídil, když dovolíte....

HEJTMAN Ale to je přece samozřejmost... Jen běžte, klidně běžte. Než se nadějete, všechno zařídím, když dovolíte, všechno dáme do pořádku. Člověk vašeho významu... vašeho postavení, a vašich zkušeností... Máte u nás co nejdříve dveře otevřené... (pro sbe)Ostatně, já přece vím, proč to dělám, že... (k němu) Tedy, chci říci, rád to pro vás udělám,--- - A bude mi ctí, bude mi velikou ctí.... (uklání se, strká ho ze dveří, pomrkává, gestikuluje...)

HEJTMAN No, tak to by bylo. Vždyť ono nebude tak zle. Peníze vzal, a velice rád. A jakmile ho budu mít pěkně pod střechou, tak už se nemůže nic stát... A to jsme přece chtěli. Všechno je tak, jak to má být...

(bere si telefon – nevíme, s kým mluví, ale je to někdo z městské rady) Nechte zbytečných řečí a poslouchejte mě... Všechno klaplo... Ale ano, samozřejmě že bere. Všichni berou. Nenápadně, ale velice nenápadně mu poskytnete takové... řekněme středně vysoké ... půjčky... Rozumíte... jako že víte, náhodou, rozumíte, náhodou víte, že momentálně nemá hotovost a že mu nesete... No to už sami uvidíte... uznáte za vhodné, co musíte přinést... Berte to jako... jako nutnou investici... No patrně nevratnou, ano, ale ono se to vrátí jinak, rozumíte, jak to myslímže– no ano... tak... tak... Pošlete to dál a pěkně rychle, ať to máme do večera vyřízené... Nene. Nic o něm JAKO nevíme. ROZUMÍTE,

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

JAKO! Pán chce být inkognito, tak proč mu tuhle drobnou radost nedopřát. Děláme jakoby nic, jakoby nic ...
(odchází spokojen)

(Hudba, rytmická, jako kdybychom pouštěli němý film - následuje řada situací, kdy přicházejí jednotliví úředníci a dávají a hovoří a gestikulují naprosto jasně a jednoznačně)

Chlestakov má spoustu peněz a nestačí se divit, nakonec se posadí a peníze rozhazuje po místnosti, možná jako by s nimi hrál karty??? Nevím

Str. 17

Do toho nadšení přichází Marfuška, pantomima trvá, vysvětluje jí situaci...??? Nebo rozhovor???

Vyzkoušíme, jak to půjde ☺

MARFUŠKA Tak abys věděl, už toho mám dost... (teprve teď si všimne peněz) Proboha, cos to udělal? Odkud máš ty peníze???

CHLESTAKOV Co zase máš, milá zlatá? Nejdřív se rozčiluješ, když peníze nemáme, a teď máš zase problém s tím, že je máme... No jak vidíš, postaral jsem se. Prostě postaral...

MARFUŠKA Postaral???

No to bych teda ráda věděla, jak ses postaral. Jako by těch tvých malérů nebylo dost???! Okamžitě to všechno vrať, rozumíš. Všechno! No co koukáš?

CHLESTAKOV Ale jakýpak vracení... Tohle všechno, rozumíš, tohle všechno mi najednou začali dávat všichni tak nějak dobrovolně... Já tedy tak úplně nevím, proč to dělají, asi k tomu maj zatraceně dobrou důvod, ale to není náš problém... Náš problém se právě vyřešil...

MARFUŠKA Ty si se zbláznil. To není možný...

CHLESTAKOV Jo a ještě ti chci říct, že se stěhujeme... No, nekoukej... Vždyť ty budeš taky nakonec ráda. To bylo pořád nehraj a nepij a já nevím co ještě... Je to drahý a zbytečný... Tak tohle bude zadarmo a luxus... Budeme bydlet u samotného hejtmana, abys věděla... u samotného hejtmana...

MARFUŠKA Poslouchej, to všechno vypadá, jako... Chtěli po tobě něco podepsat?

CHLESTAKOV Ne, já nic nepodepsal.

MARFUŠKA A ptali se na něco? No, nějaký informace... Důležitý...

CHLESTAKOV Informace, důležitý, No ty bys mě rozesmála... Copak já něco vím? Já jenom vím, že jsme dostali spoustu peněz... Vlastně hromadu peněz... A jestli budou chtít... jak jsi to říkala, informace, no tak to já si klidně něco vymyslím... To zase jo...

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

MARFUŠKA No. Takže peníze mi dáš, já zaplatím, co je třeba. A pak rychle zmizíme, rozumíš, co ti říkám??? Zmizíme, dokud je čas. To víš, peníze jednou jsou a jednou zase nejsou. Teď je zrovna náhodou máme, ale najednou by mohlo bejt zase všechno docela jinak...

CHLESTAKOV Marfuško, nemaluj čerty na zeď a hlavně se nerozčiluj! Ve všem tě tentokrát poslechnu, ve všem. Jenom si prosím tě ještě užijeme bydlení u hejtmana... Přece si taky ráda zkusíš opravdickej luxus... Aspoň na pár dní... A pak už je mi opravdu všechno jedno... (*udobřuje si ji,*) Notak už se usměj, Marfuško, a nezlob se na mě... No vidíš, že to půjde... Trošku to tady poklid', za chvíli se stěhujeme do apartmá u samotnýho hejtmana...

MARFUŠKA Dobrá, nezlobím se. Ale.. jdi si tam sám, já nikam nepůjdu. Já tady na tebe pěkně počkám. A žádný řeči už nechci slyšet, rozumíš??? Žádný!!!

(slyšíme hlasy a dupání do schodů – přichází skupinka místních, Marfušku Chlestakov strčí stranou, aby nebyla vidět)

Str. 18

SOUDNÍ RADA Á, tady jste. A my Vás hledáme po všech čertech...

ŠKOLNÍ RADA No tady bychom Vás rozhodně nehledali. To tedy rozhodně ne...

HEJTMAN Prosím vás, přátelé, nechte zbytečných řeší a pojďme k věci...
Přišli jsme si pro vás, Ivane Alexandroviči...

CHLESTAKOV (vyděšeně se na ně dívá) Prosím??? Jak to Jak tomu mám rozumět???

HEJTMAN Ale jsme přece domluveni... Copak..Nebude vám nyní libo prohlédnout si některé instituce v našem městě, příkladně sociální ústavy a podobně?

CHLESTAKOV A co tam máte?

HEJTMAN Ale no tak... Podíval byste se, jak to u nás všechno chodí... jaký tu máme pořádek, seznámíte se s místními lidmi, trochu si popovídáte...

CHLESTAKOV S největším potěšením, jsem vám k službám.

HEJTMAN Pokud si budete přát, podíváme se také do školy, abyste viděl, jak se u nás provádí výuka.

CHLESTAKOV Ale ano, když myslíte, podívám se rád...

HEJTMAN No a potom, bude-li vám to vyhovovat, bychom navštívili místní věznicu a městské šatlavu — prohlédnete si, jak je u nás postaráno o provinilce.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

CHLESTAKOV Ale proč proboha šatlavy? To už se raději podíváme do těch sociálních ústavů, když dovolíte. To mě opravdu hodně zajímá...

HEJTMAN Jak si přejete, milý příteli. Jak si přejete.... (odcházejí)

(hudba, chaos, zmatek, nové kulisy si přenesou na scénu, nakonec je nábytek v pokoji hejtmanovy rodiny)

ANNA ANDREJEVNA, MÁŠA, BOBČ, DOBČ

(MANŽELKA A DCERA HEJTMANA SEDÍ V POKOJI A NUDÍ SE – Aa čte společenský časopis, dcera se „šlechtí“ a očividně se nudí, slyšíme hlasy a hádání)

DOBČ Anno Andrejevno!

BOBČ Anno Andrejevno!!!!

DOBČ Anno Andrejevno, Mášenko!!! Vy už to víte?

BOBČ Ale jak by to mohly vědět, že drahoušku (k Anně)? Ona nic neví. Promiňte, drahoušku, ale vy opravdu nic nevíte?

Str. 19

ANNA ANDREJEM Ale dámy! Drahé dámy!!! (dělá obličej na dceru) Já vás samozřejmě ráda vidím, ale tohle je poněkud... nepřehledné a... a tak trochu hektické. No... Sedněte si! Uklidněte se! Tak, a teď povídejte, co vlastně chcete...

DOBČ (NADECHUJE SE) AnnoAndrejevno.... Když dovolíte....Dějí se. Abych tak řekla, netušené věci, netušené věcii...

BOBČI *(skočí jí do řeči)* Počkej, drahá. Já to vysvětlím, bude to rychlejší, vždyť víš...

DOBČ *(skočí mu do řeči)* Ale pardon, Nino Ivanovno, já to povím.

BOBČ Ale ... nezdržujte.... Vy ani nemáte to... Tovyjadřování...

DOBČ A vy se, zlato, jako vždycky spletete a něco vynecháte.

BOBČ Nevynechám, namouduši nevynechám.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

ANNA ANDREJEVNA Ale dámy! Milé dámy.... Uklidněte se a pěkně jedna po druhé...

BOBČ No, tady to všechno máte... (pokrčí rameny) Bude to asi rychlejší.... (podává jí dopis od hejtmana- Obě ženy čtou.... Dcera přes rameno)

Výstup třetí

ANNA ANDREJEVNA o MÁŠENKA, později CHLESTAKOV A MARFUŠKA, HEJTMAN

ANNA ANDREJEVNA Takže, milá Mášenko, my se teď musíme hodit do parády. Je to chlapík z Petrohradu, to by mohla být konečně příležitost!!!! No nekoukej a hni sebou!!! Nebude to tak jednoduchý, něco s tebou udělat. Musíme sebou hodit!! (k dámám) Tak se nezdržujte a běžte si po svých... My už si s tady nějak poradíme... No prosím.. (ukazuje ke dveřím, dámy krčí rameny a váhavě a nechtěně odcházejí – rozhlížejí se kolem, VCHÁZÍ HEJTMAN s CHLESTAKOVEM)

PŘEDEŠLÍ, ANNA ANDREJEVNA a MÁŠENKA

HEJTMAN Dovolte, abych vám představil svou rodinu: manželka a dcera.

CHLESTAKOV (*klaní se*) Jak jsem šťasten, milostivá, že mám tak nějak potěšení vás poznat.

ANNA ANDREJEVNA Větší potěšení je na naší straně, že můžeme poznat takovou osobnost.

CHLESTAKOV (*natřásá se*) Ó nikoliv, milostivá, právě naopak: větší potěšení je na mé straně.

ANNA ANDREJEVNA Ale kdež! To vy ráčíte říkat jen tak jako poklonu. Přijměte místo, prosím.

CHLESTAKOV Stát po vašem boku je již samo o sobě štěstím; ale konečně, když jinak nedáte, já si sednu. Jak jsem šťasten, že konečně sedím po vašem boku.

STR.20

CHLESTAKOV Nicméně v tuto chvíli, milostivá paní, se cítím velice příjemně.

ANNA ANDREJEVNA Ale prosím vás! Vy mi jen lichotíte. Vy to říkáte jen tak. Vy ve vašem postavení... Jistě se setkáváte se spoustou krásných žen... Ve vašich kruzích....

CHLESTAKOV Tak to se samozřejmě nemýlíte, jisté kontakty opravdu mám. Nicméně i malé město a obyčejní lidé, to všechno má své nezaměnitelné kouzlo, opravdu nezaměnitelné. Jistěže, s Petrohradem se to srovnat opravdu nedá! Ach, Petrohrad! To je život!

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

Hejtman a ostatní si sedají.

CHLESTAKOV (pokračuje) Ale na druhou stranu... Víte, rád si odpočinu... Já nemám rád ceremonie. Naopak, dokonce se snažím všude proklouznout nepozorovaně. Jenže člověk se neschová, neschová! Jen někam přijdu, užsi povídají: támhle prý jde Ivan Alexandrovič! A tak mně to nedá a tady poradím, tady ztratím slovo, vždyť to znáte...

Když je člověk oblíbený, není to jednoduché... Opravdu ne...

ANNA ANDREJEVNA To je přece úžasné. Takový známý člověk a tady u nás. Vidíte, to je život, po jakém my tady můžeme jen toužit.

CHLESTAKOV Ale prosím vás, vždyť na tom nic není. Ono to všechno byla náhoda: například třeba psát já vůbec nechtěl, ale ředitel divadla pořád: prosím tě, kamaráde, napiš něco. Povídám si: dobrá, kamaráde, možná, že napíšu! A hned, myslím za jeden večer, jsem to všechno napsal, všechny jsem ohromil. Mně myšlenky napadají neobyčejně lehce. Tak nějak samy od sebe... No samy od sebe....

ANNA ANDREJEVNA To já, já jsem opravdu vášnivá čtenářka. A co teprve naše Mášenka, vid' Drahoušku (obrací se k dceři, aby ji zapojila do hovoru)

CHLESTAKOV (ani nečeká na odpověď) Já, abych pravdu řekl, já písemnictvím žiju. Vedu nejlepší salón v Petrohradě. Snadno se doptáte: salón Ivana Alexandroviče. (*Obrací se ke všem a připíjí.*) Je mi to až skoro trapné říkat, ale víte, všichni mě tam znají... A já – mám lidi rád. Rád je pohostím, rád s každým pohovořím. S jedním o umění, s druhým o životě... A všichni jsou spokojení. Ale, teď mne prosím omluvte, slíbil jsme Antonu Antonoviči, že... Pojd'me, přátelé, je čas...

ANNA ANDREJEVNA (okouzleně) Ale samozřejmě, můj milý, samozřejmě běžte. Uvidíme se později...

MÁŠENKA (ji vyruší ze zasnění) Maminko, ten je tak milý!

ANNA ANDREJEVNA Ano, už jenom to jeho delikátní vystupování! To se hned pozná muž z Petrohradu. Ty manýry a všechno. . . No ale stejně jsem se mu moc líbila— všimla jsem si, jak se na mě tak díval.

MÁŠENKA Ale maminko, to se přece díval po mně.

ANNA ANDREJEVNA Prosím tě... Vzdělaný pán s lepšími manýry... Po tobě... No ale, když se to tak vezme, to by nebyla špatná partie...

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

ANNA ANDREJEVNA Jdeme, Mášenko! Musíme si promluvit jen mezi čtyřma očima. Taková partie, to je příležitost... Ty ještě uděláš štěstí, na to můžeš vít jed... (prohlíží si ji) No nebude to s tebou jednoduché, ale všechno jde, když se chce...

MÁŠA (stojí a zírá)

ANNA ANDREJEVNA No tak tady nestůj a pojď (bere ji za ruku a vleče ji za sebou)
Bože, mám já to život, takový trdlo, po kom ty jsi...

(Hudba – delší, po jvišti pobíhají služebné a kadeřnice a podobně, pak přichází Chlestakov)

CHLESTAKOV (v dobrém rozmaru počítá peníze) No vida, jak se nám to všechno daří. A to bylo strachu a zbytečnějš řečí... To pořád že bude ostuda, že si mám dát pozor, že takhle by to dál nešlo. A jak to pěkně jde... Najednou jsem člověk váženej, respektovanej... Holt komu čest, tomu čest... Když se to tak vezme kolem a kolem, není mi zle... A ta hejtmanova dceruška, ta by se vdávala třeba hned zejtra...

MARFUŠKA (uraženě) No, taky jsem to slyšela. Povídá se ledacos. Že prej taková partie... No, milej zlatej, že se tyhle tvý plány dozvim od cizích lidí, to jsem si teda rozhodně nemyslela!!!

CHLESTAKOV (bere ji kolem ramen) Ale prosím tě, marfuško, ta děláš, jako bys mě neznala... Copak já jsem nějakej ženich??? No, podívej se na mě. Vždyť mně takhle vůbec nic nechybí, já jsem spokojenej člověk... A podívej... Máme, co jsme chtěli... Máme peníze, respekt, máme úroveň... Tak co si budeme komplikovat život s nějakou svatbou...

MARFUŠKA No ale všichni říkaj, žeš ji... no tu Mášu... žeš ji požádal o ruku...

CHLESTAKOV No, to já ji požádal, to jo, ale jenom jako, víš, aby měli všichni radost no a taky aby z toho něco káplo. Ale ženit, ženit já se tedy nebudu. To víš, řeč se mluví a voda teče...

MARFUŠKA Ale potom tady přeci nemůžeme zůstat, to bys měl z vostudy kabát...

CHLESTAKOV A já jsem řek něco takovýho??? No nekoukej. Neřek. Já jsem se jenom zmínil, že potřebujeme do Pitěru vyřídít nějaký svatební papíry, pozvat hosty a tak. No a voni mi dali koně, abych to stihnul co nejrychleji. No koně a zadarmo!!! To sama uznej, taková nabídka, to se přeci neodmítá... přijedeme domů kočárem a tatínek bude nakonec rád, že mě má... Takže jsem ti všechno vysvětlil (olízne a zalepí dopis). Teď jenom prosím tě vem tenhle dopis, no, já si zatím zabalím... Tak tady to máš a hod' to na poštu, ten musí zpátky do Petrohradu... Je to dost důležitý...

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ
PO ŠKOLE DO ŠKOLY

Str. 22

MARFUŠKA Jo takhle ty to máš vymyšlený. No já teda nevím, není to...

CHLESTAKOV Je. Je to prostě geniální!!!! Podívej, já se teď rychle zabalím, jenom to nejnmutnější, aby to nevypadalo nějak divně, a pak se ještě stavím u hejtmana, jako rozloučit se s tou svou milovanou... No, tak nekoukej a běž, ať to pěkně všechno stihneme.

(Marfuška odchází, Chlestakov si jde zabalit, na scénu přicházejí postupně hejtman s rodinou připíjejí si, pak další úředníci stejně jako na začátku)

Výstup čtvrtý

HEJTMAN No myslím, drahá, že můžeme být spokojeni. Takový úspěch jsem rozhodně nečekal. To opravdu ne. Dokonce musím přiznat, že jsem měl tentokrát určité obavy, to víš revizor a inkognito, to rozhodně není jednoduchá situace. Ale dnes mohu zodpovědně prohlásit, že jsme to zvládli tak říkajíc s grácií. (dává ženě skleničku, jde k dceři, bere ji kolem ramen)

AA No, já bych viděla jako daleko větší úspěch, že se mi podařilo toho mladíka tak nějak získat a okouzlit natolik, že se nám Mášenka konečně vdá, vid'. Už máme nejvyšší čas. Já nevím, dítě, ale nebýt mě, nevím nevím...

HEJTMAN Jsem velice rád, moje nejmilejší, že máte takové uznání. Člověka to velice těší, když ví, že jeho nejbližší si ho považují nade všechno na světě..

Mášenka se dívá z jednoho na druhého a opět nemá slov

Přicházejí obě dámy BOBČ a DOBČ

BOBČ + DOBČ Drahoušku!!! Zlatíčko!!!! Bože, vy jste obě tak náááádherné!!!
Tak neskonale elegantní!!!

BOBČ Drahoušku, mohu vás políbit??? (k nevěstě)

DOBČ Má drahá, mohu blahopřát???

AA Ale mé dámy, není kam spěchat. Nicméně, můžeme prozradit, že je vše na nejlepší cestě. Opravdu se s námi můžete upřímně radovat.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

Připíjejí si, přicházejí další hosté a gratulanti, úředníci se obracejí spíše na hejtmana

SOUDCE Antone Antonoviči, dovoluňte, abych vám vyjádřil vřelé díky a upřímné blahopřání. Takové štěstí! Takové štěstí! (nalévá, napíjí se)

HEJTMAN Ale pane kolego, vždyť to byla předem vyhraná bitva. Žádný problém. Jsme prostě vždycky připravení, je to otázka bohatých zkušeností a dlouholeté praxe. My dva přece nejsme žádní začátečníci, na nás si nikdo nepřijde. (opět si připíjí)

Str. 23

ŠKOLNÍ INSPEKTOR AA, dovoluňte, abych také já tak nějak popřál mnoho radosti, dalších úspěchů... však Vy víte, že, vy víte..

POŠTMISTR (volá) AA, drahý příteli, mohu vám tak říkat, že, ze staré známosti... AA, tedy, já tentokrát tak nějak nemám slov, opravdu nemám slov. Tady Mášenku jsme choval na kolenou, no ano, doslova na kolenou, vždyť mi ji známe tak říkajíc od kolébky, že... A že už je to let, to je celá věčnost. Vždyť ona už má na čase, to všichni víme. A teď najednou udělá takové štěstí, takové štěstí... Slečno Mášenko... (líbá třikrát na tváře) Bože, já má takovou radost, takovou radost...

BOBČ Dovolíte, drahoušku, to snad už stačilo.

DOBČ Samozřejmě, to snad už stačilo. Uvědomte si laskavě, že tady nejste sám, víte???

BOBČ Jistě, nejste tu sám. Jsme tady také my dvě a chceme Mášence říci něco málo vřelých slov, že, dítě???

MÁŠENKA Jak myslíte, já...

DOBČ Nic neříkejte, drahoušku...

BOBČ Ano, nic neříkejte. Láska, to je takové štěstí.

DOBČ Takové štěstí..

Ozve se bouchání a křik

POŠTMISTROVÁ VEJDE DOVNITŘ NEČEKANĚ A S RÁMUSEM

Pusťte mě dovnitř. Tak mě pusťte. Promiňte, Antone Antonoviči. Omlouvám se, ale tohle je opravdu neodkladná, tedy ne od klad ná záležitost. Tohle všechno teď není důležitý.

AA Co si to dovoluňte, vy ... vy... osobo???

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

POŠTMISTROVÁ Tak počkat. Ticho. Antone Antonoviči, tady to je!

HEJTMAN Co to má znamenat? Proč mi to dáváte? (čte jméno na obálce a s úsměvem odmítá) To není pro mě, to si nechte...

POŠTMISTROVÁ No, ale, vy jste přeci říkal, že když se objeví nějaký podezřelý dopis... Že ho jako máme... já a můj starej...

HEJTMAN (důležitě a pomalu přikývne a potichu skoro strnule čte)

POŠTMISTROVÁ (důležitě) On to totiž vůbec žádný revizor nebyl...

BOBČ + DOBČ Jak nebyl?

POŠTMISTROVÁ (důležitě) Nebyl. Vím to... z toho dopisu...

AA Cože??? Co víte??? A z jakého dopisu???

POŠTMISTROVÁ No. Z jeho vlastnoručního dopisu přeci. (ukazuje hlavou k hejtmanovi)
Str. 24

POŠTMISTROVÁ To vám před chvílí přinesla ta služka, no, vod toho ... z Petrohradu... vždyť víte. No přinesla na poštu dopis. Koukám: Poštovská ulice. A tak si říkám, to nebude jen tak. To von ten pán slyší trávu růst, vidí nepořádky na poště a píše někam nahoru. No a tak jsem se bála, že jako můj starej, no a tím pádem i já, že budeme mít zle... No a tak jsem to vzala a otevřela. (k poštmistrovi) Ani jsem na tebe nečekala!

POŠTMISTR Panebože, ty jsi otevřela cizí dopis a ještě od takovýho... hodnostáře!!!

POŠTMISTROVÁ No to je právě toš von to totiž nejspíš vůbec žádný hodnostář nebyl!

HEJTMAN Tak to už stačilo, poštmistrová!!! Jak jako, nebyl?! Nechte si ty řeči, nebo skončíte na Sibíři a váš starej taky!!! Taková hloupost!

POŠTMISTROVÁ Ale AA, nechte Sibíř plavat a radši ten dopis přečtěte. A uvidíte....

HEJTMAN Já na to špatně vidím. Přečtěte si to sama...

POŠTMISTROVÁ (odkašle si) Milý příteli, spěchám, abych ti sdělil svou poslední příhodu. Víš, přišel jsem konečně k nějakým penězům, tak jsem si říkal, že by bylo na čase se usadit a šetřit si něco jako do budoucna. Ale tohle musíš vědět. Jak si tak cestuji, prohrál jsme peníze po matce v kartách, užíval jsem života, ale řeknu ti, je to drahý... A tak jsem se usadil v jedný takový špinavý hospodě, ale nějak jsme neměl na zaplacení. No a pak najednou, když jsem se pohádal se svojí sestřenkou, která mě měla dopravit k otci, tak najednou ke mně začali chodit takový divný lidi a jestli prej nepotřebuju peníze, jako půjčit, rozumíš. A najednou jsem měl peněz jako nějaký boháč. Že prej půjčky, že to není

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

problém. No a když za mnou do hospody dorazil i samotnej hejtman, tak to muselo bejt hodně důležitý...

HEJTMAN Cože, dejte to sem. Co to tam čtete za nesmysly???

SOUDCE Ukažte! Dejte to sem! (čte) Tak jsem si řek, že ti to musím napsat, třeba se ti hlupáci hoděj do nějaký tý tvý knížky, až zase budeš něco sepisovat.
Takže si zapamatuj, že třeba hejtman je hloupej jako uherský vůl.

HEJTMAN Nečtete to. To není pravda, nic takového tam není. Ukažte!

SOUDCE Tak si to přečtete sám! (podává mu dopis)

HEJTMAN Hejtman... hejtman... Nic konkrétního tady nepíše, ale zato tady čtu, že soudce by si pro korunu nechal vrtat koleno, ale úplatky dává, protože dobře ví, že by jinak už dlouho nesoudcoval, a taky se hejtmanovi za zády vysmívá, jak mu jde na ruku a jekej je to hlupák...

SOUDCE AA, to si vyprošuji, nic takového tam není a ani nemůže být. Ostatně nevím, proč bychom měli něco takového číst. Zkrátka to vyhodíme a hotovo.

AAA AA, to snad není možné! S tímhle člověkem jsi zasnoubil naši jedinou dceru. To přece nemůže být pravda, AA!

MÁŠENKA Maminko, proč tak křičíš? Já už ničemu nerozumím?

HEJTMAN Zato já už tomu začínám rozumět. Zasnoubil, naletěl, uvěřil... Já hlupák. Já kterej vzdcky všechny dostal přesně tam, kam je dostat potřeboval, kterej věděl komu co dát, aby mlčel, a nedat, aby mluvil, když je potřeba, já naletěl takovému

Str. 25

mladýmu nezkušenému pitomci. Bože, kam ten svět spěje. Takovej slušnej člověk jako já už nemůže věřit vůbec nikomu. Vůbec nikomu. Ale já vám to spočítám, já tady udělám takovej pořádek, že se všichni budete divit. Tak mi teď hned řeknete, kdo přišel první s tím úžasným nápadem, že v hospodě je revizor!!! No kdo byl ten chytřej???

SOUDCE Promiňte, AA, ale od toho já dávám ruce pryč. Já to slyšel od vás...

INSPEKTOR Když dovolíte, AA, já jakožto školní inspektor jsem ten poslední, kdo by si snad dělal nějaké nároky na šíření zaručených informací...

HEJTMAN Dámy????

DOBČ Já... No dovolte, AA?

BOBČ Já tedy v žádném případě, AA. V žádném případě!!! Snad že by tady drahá...

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PO ŠKOLE DO ŠKOLY

DOBČ Ale drahoušku, to je přece takový nesmysl...

HLÁŠENÍ všichni postupně ustrnou

POZOR, POZOR, DŮLEŽITÉ HLÁŠENÍ!! VLÁDNÍ ÚŘEDNÍK, KTERÝ PŘIJEL SE ZVLÁŠTNÍM ZPLNOMOCNĚNÍM Z PETROHRADU, ŽÁDÁ VŠECHNY ČELNÍ PŘEDSTAVITELE MĚSTA, ABY SE DOSTAVILI DO ZÁJEZDNÍHO HOSTINCE. BEZ PRODLENÍ, TEDY OKAMŽITĚ. KONEC HLÁŠENÍ!!!

OPONA